

Täysistunto

Keskiviikko 3.2.2021 klo 15.00—20.17

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 252/2020 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Anu Vehviläinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan, jolle maa- ja metsätalousvaliokunnan on annettava lausunto.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Haatainen.

Keskustelu

15.44 **Työministeri Tuula Haatainen** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan hallitusohjelman mukaisesti muutettavaksi kausityölakia. Tämä kausityölakiin koskee työsuhteessa tapahtuvaa kausityötä maatalouden ja matkailun alalla. Tärkein muutos on se, että kausityöntekijän mahdollisuutta vaihtaa työnantajaa hänen tällä Suomessa ollessaan nyt tällä lainsäädännöllä helpotetaan.

Ulkomaalaiset kausityöntekijät ovat tämän nykyisen kausityölain voimaantulosta saakka — se tuli voimaan 2018 — olleet sidoksissa kausityölupaansa, siihen sopimukseen, printattuun työnantajaan. Tämä ei kuitenkaan ole kausityöntekijän eikä -työnantajienkaan edun mukaista. Ennen vuotta 2018 kausityöntekijöillä oli mahdollisuus esimerkiksi maataloudessa vapaasti siirtyä tilalta toiselle sen mukaan, miten satolajikkeita kypsyi, eli sen sadonkorjuun mukaisesti.

Tämä kausityölaki kytkeytyy EU:n kausityödirektiiviin, mutta aikanaan ei sitten ilmeisesti käytetty näitä kaikkia tämän direktiivin suomaa joustomahdollisuuksia hyväksi. Näin ollen tämä kausityölaki on aiheuttanut varsinkin maa- ja puutarhatalouden tuottajien piirissä ymmärrettävästi harmistusta, ja minuunkin ministerinä on tästä monet kerrat otettu yhteyttä.

Tässä esityksessä nyt kevennettäisiin työnantajan tämmöistä hallinnollista taakkaa, eli jokaisesta samaan aikaan ja samanlaiseen työhön tulevasta kausityöntekijästä ei enää tarvitsisi erikseen täyttää ja lähettää sitä lomaketta, vaan tiedot voisi antaa yhdellä kertaa kaikista kausityöntekijöistä.

Myös kausityöntekijöitten maahan paluuta, siis Suomeen paluuta, helpotettaisiin. Hehän kiertävät, samat työntekijät tulevat kesästä toiseen tänne tiloille töihin samalle työnantajalle, samoille tiloille, joten tällaisen kausityöntekijän ei tarvitsisi enää esittää tämmöistä selvitystä työnteon edellytyksistä. Maahanmuuttovirasto on näin ollen jo aiemmin selvit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2021 vp

tänyt tämän työnantajan edellytykset toimia lain vaatimusten mukaisena työnantajana, eli sitä kautta tämä on jo kertaalleen päteväksi todettu.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys tukeutuu Maahanmuuttoviraston tietojärjestelmän kehittämiseen. Tätä niin sanottua UMA-järjestelmää parasta aikaa kehitetään osana työvoiman maahanmuuton järjestelmien kehittämistä. Tässä kokonaisuudessa näitä kehittämis-kohteita, siis toimenpiteitä, joita tarvitaan, on tosi paljon, ja tähän muutostyöhön tulee menemään myös aikaa. Itse kyllä toivon ja odotan, että tämän esityksen tarvitsemat tietojärjestelmämuutokset olisivat keskeisiltä osin käytössä lain voimaan tultua, siis toivon mukaan nyt ennen tätä tulevaa satokautta.

Lopuksi vielä totean, että tässä esityksessä on myös otettu huomioon ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön ehkäisy. Tämmöiseen vilpillisesti toimivaan työnantajaan kohdistettuja seuraamuksia tarkennettaisiin nyt siten, että seuraamukset saataisiin käytännössä paremmin tämmöiseen operationaaliseen käyttöön. Osa ulkomaalaislain muutosesityksistä, jotka koskevat ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön ehkäisyä, ovat näin ollen käytössä myös täällä kausityön puolella. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Myllykoski.

15.48 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Hallitus on tehnyt oikeita toimia. Jo tietysti koronaviruksen sen on osoittanut, mutta erityisesti tämä problematiikka on ollut jo tiedossa, eikä vähimmässä määrin sen suhteen, että meillä todellakaan kotimaisella työvoimalla ei ole ollut kiinnostusta tarttua näihin kausitöihin, ja sitä kautta meillä ehkä jo voidaan huoltovarmuudenkin kannalta pitää tärkeänä sitä, että nämä maatalouden työt voidaan kuitenkin tehdä niin, että sato voidaan turvata.

Tässä rinnalla kuitenkin koko ajan pitää edistää myös sitä, että työstä kiinnostumisen polkuja kehitetään Suomessa, ja näistä on hyviä malleja jo olemassa, että nuoret ottavat tavallaan tilan töitä haltuun. Siellä on myös sitten mahdollisuus erilaisiin tekemisiin, ja sitä kautta myös sen koulutuksen yhteensovittaminen ja edistäminen on tärkeää, ei unohdeta sitä. Ei ole niin, että olisi vain yksi ratkaisumalli. Mutta todellinen asia on se, että tämä hankaluus työnantajan vaihtumisen suhteen on todellinen. Meillä satotilanteet vaihtelevat maatiloilla, ja siinä suhteessa on todella hämmentävää, että meillä ei ole voinut siirtyä sinne naapuritalalle työntekijäksi.

On oikein, että tässä tavoitellaan ja mahdollistetaan se, että turha byrokratia puretaan siitä, jos tulee uudelleen. Mutta toivoisin kuitenkin, että säilytetään se, että jos on tullut omistajavaihdoksia siinä yrityksessä, missä on aiemmin työskennellyt, niin siinä kohtaa muutenkin sen yrityksen edellytykset tarkastettaisiin niin, että ei tule semmoista mahdollisuutta, että siellä ne olosuhteet eivät ole niin hyvät kuin ennen. Kun viime kesänä suomalaisia oli enemmän kausityönteossa, niin näitä asumiseen ja olosuhteisiin liittyviä ilmoituksia tuli huomattavasti aiempaa enemmän. Eli kun kausityöntekijällä se oma itsenäinen oikeusturvan hakukynnys on erittäin korkea, niin silloin tämä hyväksikäyttäminen on valitettavasti ollut joissakin tapauksissa tosi röyhkeää ja alistavaa, ja siinä mielessä nyt ollaan menossa oikeaan suuntaan.

Muutamaan kohtaan haluan kiinnittää huomiota. Tässä pitäisi ehkä voimakkaammin viedä rinnalla myös sitä, ja tuonkin sen esille, että ammattiyhdistyksen kanneoikeus yhdes-
sä alipalkkauksen kriminalisoinnin kanssa ovat tätä yhteistä perhettä, ja näitä tulisi edistää. Kuitenkin pidän mahdollisena ongelmana sitä, että Suomessa toimivien vuokratyönantajien

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2021 vp

en palvelukseen saatettaisiin näitä työntekijöitä. Ongelma voi tulla siinä kohtaa, jos tulee näitä väärinkäytöksiä. Nythän näissä maatalouden töissä se yrittäjä on fyysisesti siinä eikä voi kadota, mutta kun meillä tällä kertaa on Suomessa ulkomaisen työvoiman osalta alipalkkausta, joka alistaa sitten myös kilpailuasetelmassa suomalaisia yrittäjiä epäoikeudenmukaiseen asemaan, niin liian paljon meillä tällä hetkellä on sitä, että kun nämä rästit jäävät, niin yrittäjää ei edes enää mistään löydy. Ja jos nyt tähän lyödään ja mahdollistetaan tällainen väline tähän väliin, että se vuokratyönantaja sitten voikin kadota, niin tavaltaanhan tämä kausityöntekijöitten tänne palkkaaminen siirtyy oletettavasti pääosin — tämä on ennustukseni — juuri näille vuokra- ja työnantajayrityksille, ja tämä vielä madaltaa sitä perusyrittäjän hallinnollista taakkaa, jota tällä lainsäädännöllä jo ollaan notkistamassa. Ja mikä on erityisen tärkeitä. Nämä Maahanmuuttoviraston käsittelymaksut ja resurssien mahdollisuudet ja että näitä nopeammin käsiteltäisiin tietysti eivät tällä lailla tule kuntoon. Se on sitten aina hallitusten asia mahdollistaa budjetissaan, että riittävät resurssit on. Valvonnan pitää olla ajantasaista, sitä ei tietenkään voi millään lailla ohittaa.

Pääosin tämä on erityisen hyvä askel niin näiden kolmansista maista tulevien kausityöntekijöiden osalta kuin myös maataloussektorille kausityöntekijöiden saamiseksi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kiviranta.

15.54 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Maatalouden kausityövoiman rungon ovat jo pitkän aikaa muodostaneet ulkomaiset työntekijät, joita on tavallisesti ollut kesäisin Suomessa noin 16 000, toki viime kesänä valitettavasti selvästi vähemmän. Monet viljelijät joutuivat viime vuonna pitämään väli vuoden runsaasti kausityövoimaa vaativien kasvien viljelystä ja vähentämään noiden kasvien viljelyä merkittävästi.

Kevään ja kesän kausityöt on saatava tehdyksi ajallaan myös tänä vuonna. Myös marjanpoiminnan on sujuttava. On erittäin tärkeää keventää byrokratiaa ja saada kausityöntekijät sujuvammin maahan. Tämän hallituksen esityksen myötä maahanpääsy helpottuu tärkeässä kohdassa. Kausityöntekijän palaamista aiemman työnantajan palvelukseen samaan työhön, jota varten hänelle on aiemmin myönnetty kausityöhön oikeuttava lupa, helpotetaan siten, että kausityöntekijän ei tarvitse aina uudelleen esittää lain muutoin edellyttämää laajaa selvitystä työnteon edellytyksistä ja työehdoista. Tärkeää on myös, että työnantajan hallinnollista taakkaa kevennetään työntekijätietojen ilmoittamisen osalta.

Nyt käsitellyssä olevan hallituksen esityksen myötä myös kausityövoiman käyttö joustavoituu. Ulkomaisille työntekijöille tulisi mahdollisuus vaihtaa työnantajaa, mikä edistää työvoiman tehokasta käyttöä ja on siitä syystä tärkeää työnantajalle mutta parantaa myös työntekijöiden ansioita ja oikeudellista asemaa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Purra.

15.56 Riikka Purra ps: Arvoisa rouva puhemies! Esityksessä halutaan helpottaa EU:n ulkopuolelta saapuvan kausityöntekijän mahdollisuutta vaihtaa työnantajaa. Viime keväänä käsitelimme vastaavaa koronapandemiasta johtuvaa lakia, jossa ulkomaalaislakia ja kausityöntekijöiden maahantuloa ja oleskelua koskevaa lakia muutettiin väliaikaisesti.

Maataloudessa erityisesti satokaudella marjanpoiminnassa ja muissa vastaavissa tehtävissä ulkomaalaisten osuus työntekijöinä on erittäin korkea. Suurin osa näistä henkilöistä on kausityöntekijöitä. He tulevat maahan, tekevät työtä ja lähtevät maasta. He eivät kuor-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2021 vp

mita sosiaaliturvaa ja palveluita eivätkä jää maahan työn loppumisen jälkeen. Lähtömaita ovat esimerkiksi Ukraina, Valko-Venäjä, Thaimaa, Venäjä. Vähemmän ihmisiä tulee enää EU:n sisältä Baltiasta ja Puolasta.

Perussuomalaiset eivät vastusta kausityöntekijöitä. Heidän työpanoksestaan on hyötyä, ja siitä saadaan veroja, eli kyse on täysin eri asiasta niin taloudellisesti kuin muiltakin osin kuin sellaisen henkilön kohdalla, joka jää maahan millä tahansa oleskeluluvalla ja kuormittaa sosiaaliturvaa ja palvelurakennetta.

Tunnistamme kuitenkin kausityövoimaan liittyvän laajemman ongelman ja olemme pyrkineet nostamaan esille muun muassa huoltovarmuusasiasiaa. Ei vaikuta järkevältä, että niin suuri osa ruokahuollostamme on riippuvaista ulkomaisista työntekijöistä. Tämä ei tunnu huolestuttavan muita puolueita, mitä pidän hieman ihmeellisenä. [Raimo Piirainen: Ei pidä paikkaansa!] Vastaavasti usein kuulee perustelun, että koska alkutuotannon kausiluonteisista töistä suuri osa tehdään jo nyt ulkomaisen työvoiman voimin, ei suomalaisiin kohdistu syrjäyttämisaikutusta, vaikka ulkomaalaisten maahantuloa edelleen helpotettaisiin. Näin varmasti on, mutta se ei millään tavalla poista itse kokonaisuuden ongelmaa, sitä, että suomalaisen tai oleskelunsa vakiinnuttaneen maahanmuuttajan ei kannata ottaa vastaan huonosti palkattua työtä vaan mieluummin elää sosiaaliturvan varassa.

Esityksessä ehdotettava oikeus kausityöntekijän alanvaihtoon vaikuttaa tarkoituksenmukaiselta. Samaan aikaan järkevää olisi hyödyntää myös huomattavan alhaisesta työllisyydestä kärsiviä, ei-työperäisen oleskeluluvan ja kansainvälisen suojeluaseman saaneita. Maassa on suuri ja yhä kasvava ulkomaalaisten työttömien reservi. Enempää heitä ei pidä ottaa.

Valitettavasti kausityöntekijälakiin tehdyillä muutoksilla tai kausityöntekijöiden siivellä pyritään usein ujuttamaan muita matalapalkkamaahanmuuttoa lisääviä ja helpottavia elementtejä. Tätä ei voi pitää järkevänä. Esimerkiksi Ruotsin spårbyte-järjestelmä on vaarallinen esimerkki siitä, mitä voi tapahtua. Lakimuutos aiheutti valtavan huijaamisen aallon, ja useat puolueet haluavat nyt poistaa sen kokonaan käytöstä.

Joka tapauksessa keväällä, kun näitä asioita viimeksi käsiteltiin, ei voinut välttää ihmetelemästä, miten vaikeaa tuntuu olevan suomalaisten ja maassa jo vakiintuneesti olevien ihmisten töihin kannustaminen ja siihen liittyvä lainsäädäntö verrattuna siihen, mikä koskee esimerkiksi turvapaikanhakijoita ja kausityöntekijöitä. Ulos saatiin esimerkiksi ulkomaalaislain muutos, jolla haluttiin helpottaa turvapaikanhakijoiden työskentelyä maataloil-la. Hyöty oli ministeriöstä vaivalla saamiemme tietojen mukaan olematon.

Nyt käsillä olevassa esityksessä reagoidaan myös laajasti rehottavan ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön ehkäisyyn, johon liittyy tänään myös lähetekeskustelussa oleva toinen esitys ulkomaalaislain muuttamiseksi.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä esitys koskee hyvin läheisesti ulkomaalaisia ja maahanmuuttoa sen lisäksi, että se koskee työtä, työ- ja tasa-arvovaliokuntaa, ja maataloutta, maa- ja metsätalousvaliokuntaa. Sen vuoksi esitän, että tämä HE 250 lähetetään lausunnonle myös hallintovaliokuntaan. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Simula.

16.00 Jenna Simula ps: Arvoisa puhemies! Minua kiinnostaisi kovasti tietää, onko hallituksella tarkoituksena ratkaista tätä marja- ja muiden tilojen työvoimakysymystä vai onko

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2021 vp

valittu se tie, että jatkossakin sadon istuttaa ja korjaa ulkomaalainen työvoima. Tämähän on tosiaan myös huoltovarmuuskysymys.

Viime kesänä tiloilla työskenteli varmastikin ennätyspaljon suomalaista työvoimaa, mutta suurin vaikuttanut tekijä oli todennäköisesti se, että suomalaiset halusivat olla tuke-massa tilallisia ja tekemässä osansa, jotta selvitään koronan aiheuttamasta työvoimapulas-ta tiloilla.

Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta jatkossakin töihin saataisiin suomalaisia eikä automaati-sesti työvoimaa ulkomailta, kuten Ukrainasta? Silloinhan ne työpaikat eivät koskaan edes tule haettaviksi suomalaisille. Aivan yksioikoista tämä ulkomaalaistyövoiman käyttämi-nen ei ole. Miten konkreettisesti valvotaan työoloja tai estetään harmaa talous? Viime ke-sältä sain huolestuttavan paljon palautetta, jonka mukaan ukrainalaisille palkat maksettiin suoraan käteen ja esimerkiksi koronaan varautuminen oli hyvin heikkoa, samoin työolot. Ne eivät silloin houkuttele tiloille suomalaisia töihin. Huomautan, etteivät kaikki tilat to-dellakaan toimi väärin, mutta ne, jotka toimivat, pilaavat maineen muiltakin.

Arvoisa puhemies! Kun suorastaan ohjataan tilat käyttämään ulkomaista työvoimaa, syntyy kierre. Siksi näkisin, että olisi löydettävä ratkaisuja, joilla alaa saadaan houkuttele-vammaksi suomalaisille ja jotta suomalainen työvoima myös kelpaisi tilallisille.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Koponen, Ari.

16.02 **Ari Koponen ps:** Arvoisa puhemies! Pandemia on vaikeuttanut ulkomaalaisen kau-sityövoiman maahan saapumista. Tämä on aiheuttanut huolta maatalousalalle. Mielestäni on kuitenkin syytä pohtia, onko maataloustöiden teettäminen ulkomaalaisella työvoimalla tällä hetkellä kovinkaan kannattavaa. Ensisijaisesti hallituksen tulisi määrätietoisesti miet-tiä toimia, joilla ohjattaisiin opiskelijoita, työttömiä ja lomautettuja suomalaisia töihin maataloille, etenkin näin pandemian aikana — nämä toimet voisivat olla esimerkiksi kou-luttamista tai erilaisia kannustimia — ja varmistaa, että tulevan kauden työt saataisiin teh-tyä.

Ottaen huomioon tavoite ulkomaalaisen työvoiman hyväksikäytön torjunnasta valvon-nan vähentäminen palaavien työntekijöiden osalta voi helpottaa väärinkäytöksiä. 20 §:n osalta ehdotetut työnantajaan kohdistettavissa olevat seuraamukset ovat keskeiseltä sisäl-löltään sellaiset, että ne tuskin toimivat minkäänlaisena pelotteena, kun päätös olla myön-tämättä lupia voidaan tehdä korkeintaan kuuden kuukauden ajaksi. Kyseisen määräajan tu-lisi olla selkeästi pidempi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Östman, poissa. — Edustaja Holopainen, Hanna.

16.04 **Hanna Holopainen vihr:** Arvoisa puhemies! Ulkomaalaiset kausityöntekijät ovat merkittävä ja tarpeellinen työvoimareservi Suomessa erityisesti maatalouden alalla. Koro-naepidemian torjunta viime keväänä vaikeutti ihmisten liikkumista ja myös kausityövoi-man maahan saapumista. Tämä aiheutti laajaa huolta maatalousalalla ja herätti vilkasta keskustelua sekä maatalouden toimintaedellytyksistä että huoltovarmuudestamme. Ke-väällä tehtiinkin kausityölakiin väliaikaisia muutoksia, joilla turvattiin kausityövoiman saatavuus. Samalla käynnistettiin erilaisia laajoja kampanjoita suomalaisten houkuttelemi-seksi maatalouden kausitöihin, ja osin näin myös tapahtui.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2021 vp

Kausityövoiman tarpeet maatalousalalla ovat kuitenkin huomattavan suuret ja tarve kohdistuu suhteellisen lyhyelle ajanjaksolle, joten on aika epätodennäköistä, että ilman ulkomaalaista kausityövoimaa Suomessa näistä tehtävistä suoriuduttaisiin, vaikka sitä oppositio tässä kovaan ääneen julistaakin. Tosiasia on, että tarvitsemme jatkossakin kausityövoimaa rajojen ulkopuolelta, ja on järkevää, että muokkaamme lainsäädäntömme toimintaedellytyksiä tähän suuntaan, kuten tässä hallituksen esityksessä nyt tehdään.

Esityksen tavoitteena on helpottaa kausityöntekijän mahdollisuutta vaihtaa työnantajaa ja joustavoittaa kausityövoiman käyttöä myös työnantajan näkökulmasta. Samalla on tärkeää, että tähän rinnalle tuodaan vahvoja toimenpiteitä, joilla torjutaan tämän ulkomaalaisen työvoiman hyväksikäyttöä, ja hallituksella onkin tähän laaja toimenpideohjelma, josta yhtä osa-aluetta käsittelemme myös tänään tässä jatkoesityksessä.

Hallintovaliokunnan jäsenenä yhtyisin kuitenkin valiokunnan puheenjohtaja Riikka Purran esitykseen siitä, että tämä hallituksen esitys voitaisiin viedä lausuntopyynnölle myös hallintovaliokuntaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Kysyn edustajalta, oliko tässä selvä kannatus tälle ehdotukselle. Selvä. — Ja sitten seuraavaksi edustaja Satonen.

16.06 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Puhemies Anu Vehviläinen: Mikrofonin päälle, kiitos. Hiirellä onnistuu. [Eduskunnasta: Tämä on tekniikkalaji!]

Arvoisa puhemies! Olin sairaana ennen joulua, joten en ole vielä oppinut kaikkia uusia järjestelmiä, mutta hyvä, että ääni ilmeisesti nyt kuuluu.

Olisin myöskin kannattanut tätä Purran esitystä. Mielestäni, kun tämä asia oli edellisellä kertaa hallintovaliokunnassa mietinnöllä, on kohtuullista, että se nyt menee sinne lausunnolle, vaikka onkin hyvä lähtökohta, että tämä on työelämävaliokunnassa mietinnöllä. Eli sitä pitäisin ihan järkevänä.

Itse esitys on mielestäni hyvä. Kausityövoimaa ehdottomasti tarvitaan huoltovarmuuden takaamiseksi ja tilojen toiminnan varmistamiseksi. On myöskin ihan oikein, että sillä työntekijällä, joka on jo maassa, on mahdollisuus vaihtaa työnantajaa. Se on sen työntekijän edun mukaista, se on työnantajan edun mukaista, että saa nopeasti jo maassa olevan työntekijän, ja sitten se on myös sen edun mukaista, että nyt kun on tämä pandemia, niin ei suotta tulla maan rajojen ylitse, eli se on hyvinkin järkevä esitys.

Siihen kysymykseen, voidaanko tätä kausityövoimaa sitten korvata suomalaisella työvoimalla tai ylipäättään ulkomaista työvoimaa suomalaisella työvoimalla: Kaikkihan sitä haluaisivat, mutta kyllä se realiteetti on, että aika monessa omallakin paikkakunnallani toimivassa yrityksessä myöskin teollisuudessa, vaikka siellä pääosin on suomalaista työvoimaa, kyllä myös ulkomaista työvoimaa tarvitaan, ja silloin ne ulkomaalaiset työntekijät tavallaan varmistavat myös suomalaisten työpaikat, koska muuten se systeemi ei pyörisi, jos siellä ei riittävästi työntekijöitä olisi. Eli tämä on kyllä realiteetti. Minä olen kyllä siitä vakuuttunut, että hyvin moni suomalainen työntekijä haluaa ottaa kotimaisen, jos vain yhtä hyvän työntekijän saa ja sellaisen, joka on siihen tehtävään osaava ja motivoitunut työntekijä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2021 vp

Eli on ihan järkevää, että tällainen esitys tuodaan, ja hyvä, kun se tuodaan nyt tällä hetkellä hyvissä ajoin. Se on tärkeä asia.

Arvoisa puhemies! Sitten vielä yksi näkökohta tähän. Täällä edustaja Myllykoski puhui joukkokanteesta ja alipalkkauksen kriminalisoinnista. Niitä en kannata mutta ymmärrän kyllä tämän ongelman. Kokoomus on tuonut jo hyvin pitkään esille sitä, että meillä pitäisi olla tällainen ”hyvä työnantaja” -sertifikaatti, ja ymmärtääkseni hallituskin oli sitä jossain vaiheessa selvittämässä. Kysyisinkin ministeriltä, onko tämä asia etenemässä. Sen idea olisi se, että ne työnantajat, jotka ovat osoittaneet, että he ovat erinomaisesti asiansa hoitaneet, kuten valtaosa kuitenkin on, saisivat helpommin ja nopeammin työvoimaa myöskin ulkomailta, ja sitä kautta turvattaisiin sekä työehtoja että sujuvaa työvoiman saantia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Eskelinen.

16.10 Seppo Eskelinen sd: Arvoisa puhemies! Ei ollut yllätys, että tässä nyt sitten maahanmuuttokeskusteluun mennään ja tämä nähdään negatiivisena asiana ja epäillään, että tässä jotakin automaattia ollaan taas rakentamassa ulkomaisen työvoiman osalta. Tässä on minusta pelkästään positiivisia asioita. Viime kesänä maatilat ja marjatilat kamppailivat korona-aikaan hengissä selviämisestä ja sitten erityis- ja poikkeuslainsäädännöllä heitä helpotettiin. Nyt tällä lainsäädännöllä sitten pystytään turvaamaan jatkossakin näitten marja- ja maatilojen tulevaisuus.

Kumminkin se suurin tarve heillä on juuri siihen kausityövoimaan, se on kolme—yhdeksän kuukautta, ja tällä lainsäädännöllä sitä nyt helpotetaan myös sitten sen kevään ja syksyn osalta, jotta työntekijät pystyvät siirtymään. Itselläni on kummikuntana Suonenjoki, jossa on 3 000 marjanpoimijaa, joista on 90 prosenttia ulkolaista työvoimaa. Ja viime kesänä oli tietysti hienoa, että yritettiin kampanjoida kotimaisen työvoiman osalta ja jonkun verran siihen saatiin apua, mutta kun on kysymys kausityövoimasta, niin tässä on se suurin problematiikka.

Kaiken kaikkiaan maataloudessa ja marja-alalla on se 25 000 kausityöntekijää, ja minusta on tärkeää, että tähän nyt sitten todellakin tartutaan ja puretaan byrokratiaa. Erityisesti tässä on mahdollisuus sitten toiselle työnantajalle siirtyä, sekä jotka ovat aiemmin olleet maassa, pystyvät sitten pienemmällä byrokratialla tulemaan seuraavana kesänä töihin — hieno asia. Ja tietysti tuo seuraava asia on myös tärkeä, että puututaan sitten myös tähän ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön ehkäisyyn. Hyvä kokonaisuus, joka rauhoittaa nyt sitten ensi kesän osalta meidän maatalouden ja marjatilojen tulevaisuutta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja olemme käyttäneet myös tässä kohta tämän puoli tuntia, mitä oli varattu. Otetaan tähän vielä edustaja Norrback ja sen jälkeen ministeri. — Edustaja Norrback, olkaa hyvä.

16.12 Anders Norrback r: Ärade talman! När man kommer från Närpes vet man betydelsen av utländsk arbetskraft för hela samhället. Regeringens proposition om tredjelandsmedborgares inresa och vistelse är en viktig fråga, speciellt för de som är verksamma inom primärnäringsarna. Inte minst förra sommaren visade det här för oss. Vi behöver den utländska arbetskraften för att klara av vissa arbetstoppar inom primärnäringsarna. Det har framkommit i många talturer här i dag. Att nu tillgången skulle bli flexiblare är av stor betydelse.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2021 vp

se för livsmedelsförsörjningen. Också det att användningen av arbetskraften i olika uppgifter underlättas är en viktig sak för alla.

Arvoisa puhemies! Kuten todettu, on erittäin tervetullutta, että muutoksia ulkomaisen seasonkityövoiman sääntelyyn tehdään. Tällä muutoksella pystytään turvaamaan se, että työvoiman saatavuus pystytään takaamaan.

On erittäin tärkeää, että lakimuutos pystytään viemään läpi ajoissa ennen kuin seuraava viljelykausi alkaa. Kysymyksessä on viljelijöiden kannalta erittäin tervetullut muutos, joka sekä selkeyttää lainsäädäntöä että vähentää byrokratiaa. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Haatainen, 2 minuuttia.

16.13 Työministeri Tuula Haatainen: Arvoisa puhemies! Täällä on puhuttu siitä, että näille tiloille tulee nyt työntekijöitä EU:n ulkopuolelta, aika paljon lähinnä Ukrainasta tulee. Itsekin 70-luvulla kesätöitä mansikkatiloilla tehneenä muistan, että siellä oli silloin opiskelijoita ja koululaisia työssä. Mutta sen jälkeen, kun Neuvostoliitto hajosi 90-luvun alussa, sitten pikkuhiljaa tiloille on tullut työntekijöitä näistä maista. Ja totta kai siinä on kysymys siitä, että tilatkin tarvitsevat työvoimaa. Totta on myös se, että tämä ala on kasvanut paljon ja tarvitsee eri satokauden vaiheissa huomattavat määrät työvoimaa.

Mutta näihin kysymyksiin:

Siihen, miten nyt suomalaisia saataisiin kannustettua myös ensi kesänä näihin töihin — korona varmasti jatkuu: Viime kesänä, keväällä käynnistettiin TE-hallinnossa kampanja, jolla kannustettiin täällä olevia suomalaisia nuoria ja täällä asuvia ulkomaalaisia töihin, ja se tulos oli kuitenkin rohkaiseva: ihmisiä tuli, ja oli paljon myös opiskelijoita töissä näillä tiloilla kesällä.

Kannettiin huolta vuokratyöntekijöistä tai siitä, miten vuokratyönantajia valvotaan: Kyllä myös ne ovat valvonnan alla tätä nykyä. Eli kysymys on siitä, miten tehokkaasti sitten pystytään valvomaan tätä kaikkea.

Sitten täällä peräänkuulutettiin myös sitä, että voisi olla ”hyvä työnantaja” -sertifikaatti — edustaja Satonen otti tämän esille. Se on tärkeä asia. Sitä selvitetään parasta aikaa ministeriössä osana lupaprosessien nopeuttamiskokonaisuutta. Siellä on valtava määrä erilaisia asioita, ja niitä tehdään koko ajan. Siihen liittyy myös nämä tietojärjestelmät, niiden kuntoon saattaminen, ja minusta siinä on nyt hyvä ote. Sitä nyt viedään kovasti eteenpäin, että nämä prosessit eivät saa viedä aikaa.

Ja sitten tässä esityksessähän nyt helpotetaan tilallisten hallinnollista byrokratiaa [Puhemies koputtaa] ja selkiinnytetään sillä tavalla käytäntöä. Minusta tämä on hyvä keskustelu. Ja tämä menee nähtävästi hallintovaliokuntaan. Mutta sehän on eduskuntapäätös, että se menee sinne myös lausunnolle.

Puhemies Anu Vehviläinen: Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa päiväjärjestyksen muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi.

Asian käsittely keskeytettiin kello 16.16.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2021 vp

Asian käsittelyä jatkettiin kello 18.31.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysitunnossa keskeytetyn asiakohdan 11 käsittelyä. — Edustaja Taimela.

18.32 **Katja Taimela sd:** Arvoisa herra puhemies! Elikkä aloitetaan tässä vaiheessa keskiviikkoa todellakin uudelleen näistä kausityöntekijöistä.

Yllättävä koronatilanne nosti esiin viime vuoden aikana useita yhteiskuntamme kipukohtia. Yksi runsaasti palstatilaa saanut ongelmakenttä liittyy kausityöhön ja joidenkin toimialojamme riippuvaisuuteen ulkomaisista kausityöntekijöistä. Pidän arvokkaana hallituksen linjausta siitä, että huoltovarmuuden kannalta kriittisen työvoiman maahantulo turvataan tämän vuoden kasvukautena. Siinä ei todellakaan onnistuttu täydellisesti viime vuoden puolella. Tämä on erittäin tärkeä signaali tuottajillemme, ja nyt heitä ei jätetä pulaan.

Kausityöhön liittyy edelleen monia ongelmia. Viime vuoden keskustelu on osaltaan asettanut toiminnan ylle myös jonkinlaisia varjoja. On totta, että joillain tiloilla kausityöntekijöiden kohtelussa ja vaikkapa asuinoloissa on puutteita. Ne eivät ole millään tavalla hyväksyttäviä. Silti on selvää, että suurin osa tuottajista toimii asiallisesti. Olen myös itse tutustunut omalla alueellani moniin kausityöntekijöitä työllistäviin tiloihin, joiden toiminta on hoidettu esimerkillisesti. Siksi on huolehdittava siitä, ettei koko ala leimaudu yksittäisten väärinkäytösten perusteella.

Käsittelyssä oleva hallituksen esitys on yksi hyvä korjaussarja kausityön keskeisiin ongelmakohtiin. Haluan kiittää ministeri Haataista aktiivisesta toiminnasta kausityön pelisääntöjen päivittämisessä. Tällä esityksellä helpotetaan kausityöntekijän mahdollisuutta vaihtaa työnantajaa. Samalla kevennetään työnantajan hallinnollista kuormitusta työntekijätietojen ilmoittamisen osalta. Uudistuksilla on selkeitä parannusvaikutuksia niin työnantajien kuin työntekijöidenkin asemaan. Positiivista on myös lakia rikkovien työnantajien kohdalla seuraamusten kohdentaminen yrityksen tai yhteisön vastuuhenkilöihin.

Arvoisa puhemies! Kehityssuunta on oikea, ja sen myötä meillä on selkeämmät pelisäännöt ja vastuut, työntekijän riippuvuussuhdetta työnantajaan kevennetään ja byrokrati-aa karsitaan.

Ja aivan lopuksi: aiemmin tässä käsittelyssä täällä salissa tuli myös esitys siitä, että tämä lakiesitys lähtisi myös hallintovaliokuntaan lausuntokierrokselle, ja myös sitä voin lämpimästi tässä asiassa kannattaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Talvitie, hallintovaliokunnan varapuheenjohtaja.

18.34 **Mari-Leena Talvitie kok:** Arvoisa herra puhemies! Puhutaan tosiaan kausityöläisistä ja tästä hallituksen esityksestä eduskunnalle ja siitä, että sen on tarkoitus helpottaa kausityöntekijöiden tuloa ja työhön käymistä täällä Suomessa — tärkeä ja tarpeellinen esitys. Tiedetään viime vuoden osalta, että koko Suomi heräsi siihen, että meillä on paljon aloja, jotka ovat riippuvaisia ulkomaalaisesta työvoimasta. Moni niistä aloista liittyy myöskin meidän huoltovarmuuteen, muun muassa maatalouspuolella, elintarviketeollisuudessa, erilaisten raaka-aineiden keruussa, elintarviketeollisuudessa muun muassa marjojen osalta. Ja jotta voimme tänä vuonna paremmin tähän haasteeseen varautua, niin tarvi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2021 vp

taan ennakkointia ja sujuvuutta ja tarvitaan myös nopeutta näihin päätöksentekoprosesseihin.

Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tätä kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annettua lakia, ja tarkoitus on myöskin helpottaa kausityöntekijän mahdollisuutta vaihtaa työnantajaa hänen Suomessa ollessaan.

Hallituksen esitys on kannatettava pääosin sellaisenaan. Muutamat lausunnonantajat ovat kuitenkin tuoneet esiin sen, että olisi tarvittu ja tarvitaan joustavampi töiden aloittamisaika. Jos ajatellaan, että prosessit ovat olleet aika pitkiä ja ei tiedetä, tarvitaanko työntekijöitä touko—kesäkuussa, tai jos mietitään syksyn satokautta, lähtevätkö marjanpoimijat ja monet muut heinäkuun lopussa, elokuussa vai missä vaiheessa, niin nyt tämä hallituksen esitys lähtee siitä, että tämä töiden aloittamisaika pitää tietää siinä vaiheessa, kun tätä hakua käynnistetään. Olisi tärkeää, että tähän tulisi joustoa, ja toive on tosiaan, että tämä ongelmakohta voitaisiin korjata meneillään olevan ulkomaalaislainsäädännön ja lupamenettelyiden kehittämishankkeen yhteydessä.

Näitten prosessien sujuvuuden osalta, arvoisa puhemies, vielä loppuun se, että jotta me voimme saada lainsäädännön toimimaan niin kuin me halutaan, niin meidän täytyy sitten myöskin huolehtia siitä, että Maahanmuuttovirastossa, Migrissä, ovat prosessit ja resurssit siinä kunnossa ja ovat sitten myöskin sähköisten hakumenetelmien osalta kunnossa.

Arvoisa puhemies! Vielä loppuun: Kannatan myöskin sitä, että tällä esityksellä on työelämä- ja tasa-arvovaliokunta mietintövaliokuntana mutta että lausunnot pyydetäisiin myös hallintovaliokunnasta tämän maa- ja metsätalousvaliokunnan lisäksi. Elikkä kannatan edustaja Purran tekemää esitystä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Kalmari — on poissa. Edustaja Hopsu.

18.38 Inka Hopsu vihr: Arvoisa puhemies! Viime vuonna keskustelimme tässä salissa kausityölain väliaikaisesta muutoksesta ja huoltovarmuuden kannalta kriittisten tehtävien turvaamiseksi myös tätä kausityölakia muutimme. Lain voimaan tullessa voimassa olleiden ja myös myöhemmin myönnettävien kausityölupien nojalla ulkomaalaisille annettiin oikeus työskennellä kausityö- ja eräillä muilla huoltovarmuuden kannalta tärkeillä aloilla ilman rajoituksia. Väliaikainen laki oli voimassa viime vuoden lokakuun loppuun asti.

Maataloustyönantajajärjestöjen mukaan väliaikainen laki koettiin onnistuneeksi. Maatalousalalla muutos vaikutti siten, että kausityöt saatiin tehtyä vähäisemmällä työvoimalla ja työntekijät saivat lisäansioita siirtymällä tilalta ja työnantajalta toiselle satolajikkeiden kypsymsajankohdan mukaisesti. Järjestöjen lausunnot antavat tuen sille, että ulkomaisen työvoiman sääntelyyn toden totta on järkevää tehdä selkeytyksiä ja kevennyksiä.

Koronasta huolimatta kausityötodistuspyyntöjen määrä kasvoi yli 300:lla. Sen sijaan kausityöoleskelulupahakemukset laskivat merkittävästi.

Hallituksen esitys nyt heijastelee myös laajemmin työperäisen maahanmuuton tarpeellisuutta Suomessa. Olemme pitkään halunneet työperäisen maahanmuuton sujuvoittamista, ja onkin hienoa, että työperusteisten oleskelulupien käsittelyn nopeuttamista valmistellaan parhaillaan laajassa yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön johdolla.

Kausityölain toimivuudessa on ilmennyt viimeisten vuosien aikana korjaamista vaativia ongelmia. Esimerkiksi työnantajan vaihtaminen on osoittautunut hankalaksi ja työajan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2021 vp

hallinnollinen taakka on merkittävästi lisääntynyt. Haasteet ovat ennen kaikkea vaikuttaneet maatalouselinkeinon toimintaedellytyksiin, jotka ovat jo vuoden kestäneen koronapandemian aikana olleet muutenkin koetuksella. Näihin haasteisiin esityksessä nyt vastataan. Lisäksi kausityöntekijöiden maahan paluuta helpotetaan. Aiempaan työhön palaavan kausityöntekijän ei tarvitse esittää selvitystä työnteon edellytyksistä ja työehdoista. Nämä ovat erittäin kannatettavia esityksiä.

Haluan vielä alleviivata tarvetta turvata työntekijöiden oikeuksia ja minimoida väärinkäytöksiä. Hallituksen esitys ottaa kantaa myös työntekijöiden hyväksikäytön ehkäisyyn. Lakia laiminlyövä työntekijän seuraamuksia tarkennetaan kohdistamalla vastuu myös yrityksen ja yhteisön vastuuhenkilöihin. Ja esimerkiksi tuo yhden työntekijän ehdon poistuminen voi auttaa hyväksikäytön ehkäisemisessä, kun kausityöntekijät eivät ole yhteen työntekijään sidottuja. Tämä on hyvä kokonaisuus työperäisen maahanmuuton sujuvoittamisessa, ja uusia toimia tarvitaan jatkossakin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kalli.

18.41 Eeva Kalli kesk: Arvoisa puhemies! Niin ikään minä kiitän tästä esityksestä, joka tosiaan tarttuu moniin kausityölaissa ilmenneisiin ongelmiin. Kuten olemme kuulleet, esimerkiksi työntekijän vaihtaminen on osoittautunut hankalaksi ja työntekijän hallinnollinen taakka on merkittävästi kasvanut. Laissa on ilmennyt myös muita korjaamista vaativia tarpeita, joista monet ovat vaikeuttaneet erityisesti maatalouselinkeinon toimintaa ja siten suomalaisen ruuantuotannon toimintaedellytyksiä.

Nyt esitettävät muutokset, jotka helpottavat maassa jo olevan kausityöntekijän mahdollisuuksia vaihtaa työntekijää, tai esitykset, jotka keventävät työntekijän hallinnollista taakkaa, ovatkin kovasti odotettuja ja tervetulleita. Muutosesityksessä on huomioitu myös ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön ehkäisy, mikä on niin ikään tärkeää. Ulkomaiset kausityöntekijät ovat merkittävässä roolissa erityisesti hedelmä- ja marjanviljelyssä, mutta toki heitä tarvitaan myös monella muulla alalla.

Sanomattakin on selvää, että on tärkeää kannustaa ja houkutella alalle myös suomalaisia työntekijöitä. Viime keväänä ja kesänä tehtiinkin tähän liittyen hyvää työtä, niin kampanjointiin kuin sääntelyn päivittämiseen liittyen, ja nämä toimet ovat jatkossakin tervetulleita. On kuitenkin tunnustettava tosiasiat ja suhtauduttava realistisesti siihen tarpeeseen, joka suomalaisilla tiloilla on satokauden turvaamiseksi. Tästä käytiin hyvää keskustelua aiemmin tänään, ja muun muassa edustaja Satonen käytti hyvän puheenvuoron tähän liittyen. On myös ymmärrettävä se, että monet ulkomaisista kausityöntekijöistä ovat kovan luokan ammattilaisia, jotka ovat toimineet alalla ja myös työnjohdollisissa tehtävissä useiden vuosien ajan, ja sitä osaamista ei siis yleensä ole edes mahdollista yhtäkkiä korvata työntekijöillä, joilla ei ole vastaavaa kokemusta ja osaamista.

Arvoisa puhemies! Tietysti näin koronaviruspandemian vielä jatkuessa on huolehdittava maatalouden kausityövoiman turvaamisesta terveydestä kuitenkin tinkimättä. Suomalaisen tilojen ja viljelijöiden on voitava valmistella kevään istutuksia ja tulevaa satokautta luottavaisin mielin, mutta ohjeiden terveysturvallisen toiminnan takaamiseksi on oltava selkeät ja linjassa hallituksen päivitetyn koronastrategian kanssa.

Lopuksi muistutan vielä, että on kriittisen tärkeää huolehtia myös siitä, että kausityöntekijöitä koskevat lupaprosessit saadaan sujuvasti kuntoon edustustoissa ja Migrissä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ledamot Löfström.

18.44 **Mats Löfström r:** Ärade herr talman! Ändringen av lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning är ett mycket viktigt lagförslag i synnerhet för jordbruket i Finland. Det här gäller också på Åland där behovet av säsongsarbetskraft är stort på vissa gårdar. Det föreslås att lagen ändras så att det blir lättare för säsongsarbetare att byta arbetsgivare medan de är i Finland, arbetsgivarnas administrativa börda när det gäller lämnande av uppgifter om arbetstagare minskas, säsongsarbetsares återinresor underlättas genom att säsongsarbetare som återgår till en tidigare anställning hos en tidigare arbetsgivare inte längre behöver lägga fram utredning över anställningsvillkoren och förutsättningarna för arbetet. Det här är positivt.

Det tas också hänsyn till förebyggandet av att utländsk arbetskraft utnyttjas. Sanktionerna mot arbetsgivare som underlåter att följa lagen preciseras genom att ansvaret också åläggs företagets eller sammanslutningens ansvariga personer. Målsättningen är att få den här lagförändringen i kraft så fort som möjligt, vilket jag stödjer varmt.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Essayah.

18.46 **Sari Essayah kd:** Kiitoksia, arvoisa puhemies! Nämä muutokset tähän kausityöntekijöitä koskevaan lainsäädäntöön ovat kyllä tarpeellisia ja myöskin odotettuja, ennen kaikkea se, että on mahdollisuus vaihtaa työnantajaa sen työsuhteen aikana, ja myöskin tämä hallinnollisen taakan keventäminen sekä myöskin tämän huomioiminen, että hyvin monet näistä kausityöntekijöistä, jotka tulevat Suomeen, tekevät sitä säännöllisesti vuosi toisensa jälkeen, jolloinka näitä erilaisia selvityksiä työnteon edellytyksistä ja työehdoista ei tarvitsisi joka kerta erikseen esittää.

Täällä hallituksen esityksen perusteluissa on hyvin tuotu esille se, että tämä edellytys työnantajakohtaisuudesta tulee suoraan sieltä kausityödirektiivistä. Olin silloin Euroopan parlamentissa, kun tämä kausityöntekijöitä koskeva direktiivi ylipääntänsä säädettiin, ja siinä yhteydessä tuli esille se pelko — joka nyt ei varmaankaan Suomessa ole niin aktueli, mutta on monesti esimerkiksi Etelä-Euroopassa — että mahdollisuus vaihtaa työnantajaa saattaisi johtaa siihen, että tulee tämmöisiä niin sanottuja bulvaaniyrityksiä, jotka ikään kuin tuovat nämä ihmiset Eurooppaan, ja sitten sen jälkeen heitä laitetaan eri puolille Eurooppaa erilaisin, josko juuri minkäänlaisin, työehdoin. Ja voisi sanoa, että pelättiin, että tässä nimenomaisesti nämä väärinkäytökset olisivat sellaisia, minkä takia sitten haluttiin sinne direktiiviin erityisesti kirjata tämä työnantajakohtaisuus.

Niin kuin tässä hallituksen esityksessäkin tuodaan esille, tästä työnantajakohtaisuudesta sinällänsä pidetään edelleenkin kiinni, mutta mahdollistetaan sitten se, että kausityöntekijä voi vaihtaa työnantajaa Suomessa ollessaan siten, että sinne Maahanmuuttovirasto tekee sitten tämän oikeuttavan vaihdon. Tällä on konkreettisesti iso merkitys myöskin näitten kausityöntekijöitten, erityisesti marja-, puutarha-alalla työskentelevien, ansiomahdollisuuteen, koska aika usein on niin, että erilaiset marjalajikkeet valmistuvat eri aikaan. Voi olla, että jollakin tilalla tietyllä hetkellä ei ole mitään tehtävää mutta toisella tilalla toisen lajikkeen kasvattajilla taas saattaisi olla työtehtäviä. Tällä tavalla nämä henkilöt pystyisivät lisäämään sitä omaa ansaintamahdollisuuttaan, mikä tähän mennessä ei siis ole ollut mahdollista, ja näin sitten tämä palvelee kyllä ehdottomasti näitten työntekijöitten mahdollisuuksia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2021 vp

Ja tietysti on tärkeää se, että kun tässä nyt yhdellä kertaa on mahdollisuus tehdä nämä vakuutukset ja työsopimusta koskevat tiedot koko tästä työntekijäryhmästä eikä jokaisen yksittäisen työntekijän kohdalta erikseen, niin toivottavasti tämä vaikuttaa myöskin sitten näihin hallinnollisiin maksuihin, koska siitä tulee maatilayrittäjiltä myöskin valitusta, että nämä hallinnolliset maksut ovat karanneet korkeiksi, ja kun joka ikisestä anomuksesta tulee oma hallinnollinen maksunsa, niin nämä voivat olla kohtuullisen suuria kuluja myöskin sitten sinne maatilayrittäjille. Siinä mielessä täytyy toivoa, että myöskin näitä hallinnollisia maksuja [Puhemies koputtaa] pystytään sitten alentamaan tämän esityksen myötä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Kiljunen.

18.50 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Tämä kausityöntekijöitä koskeva ulkomaalaislain muutos on arvokas esitys hallitukselta, mutta on myöskin arvokasta havaita se, että oppositio, viimeksi tässä edustaja Essayah, tukee myöskin näitä tässä tehtäviä uudistuksia.

Tässä on kysymys siitä, että kausityöntekijät meillä liian monessa kohtaa ovat vaikeasti hyväksikäytettyjä ja nyt heidän oikeusturvaansa halutaan tässä parantaa. Se keskeisin väline, mikä tähän otetaan nyt käyttöön, on se, että tämä työnantajavaihdos tehdään mahdolliseksi ilman, että joutuu palaamaan. Ja tämä onkin kriittinen kysymys monille, koska useinhan tämä rekrytointi tapahtuu suhteessa yhteen työnantajaan, ja monet ulkomaalaiset, jotka muutenkin ovat vieraassa kulttuurissa, vieraan kielen piirissä, ovat suhteellisen avuttomia ajamaan ja puolustamaan omia etujaan, ovat riippuvaisia siitä kyseisestä työnantajasta, ja silloin tämä haavoittuvuus on poikkeuksellisen suurta. Sen takia on hyvin tärkeää, että tämä mahdollistetaan, että tämä työnantajavaihdoskin tulee luontevaksi, jos se sikseen tarvitaan. Tämä on arvokas esitys.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.